

Sygn. akt VI P 153/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Białymstoku VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSR Marta Kiszowara

Ławnicy: Lidia Klimczuk

Barbara Krysztopik

Protokolant: Marta Drozdowska

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. M. i M. T.

przeciwko (...) Szpitalowi (...) w B.

o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach pracy i płacy

I. Powództwo oddala wobec powódki J. M..

II. Zasądza ze Skarbu Państwa (Sąd Rejonowy w Białymstoku) na rzecz adwokata J. P. kwotę 300 zł (trzysta złotych) tytułem pomocy prawnej udzielonej z urzędu powiększoną o należny podatek VAT.

III. Powództwo oddala wobec powódki M. T..

IV. Odstępuje od obciążania powódek kosztami zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: VI P 153/15

UZASADNIENIE

Powódki: J. M. i M. T., w pozwach skierowanych przeciwko (...) Szpitalowi (...) w B. (połączonych w trybie art. 219 k.p.c. do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia), po ostatecznym sprecyzowaniu stanowisk (k. 32 i k. 221) wniosły o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach płacowych, w związku z nieuzasadnionym wypowiedzeniem warunków umów o pracę na czas nie określony. Ponadto wniosły o zasądzenie od pozwanego na rzecz każdej z nich kosztów procesu. W uzasadnieniu powódki zarzuciły, że dokonane przez pracodawcę wypowiedzenia warunków ich płacy były nieuzasadnione. Wskazały, że ich dotychczasowe wynagrodzenia zasadnicze bezsprzecznie mieściły się w granicach (widelkach) miesięcznych stawek wynagrodzenia określonych w regulaminie oraz przepisach przypisanych poszczególnym kategoriom zaszerogowania i nie są one ani wygórowane ani sprzeczne z zasadami prawa pracy. Dodatkowo podniosły, że pozwany obniżając wynagrodzenie zasadnicze takiej grupie zawodowej jak pielęgniarki naruszył art. 8 k.p. (por. uzasadnienia pozwu, k. 4-5 i k. 203-205).

Pozwany: (...) Szpital (...) w B. (dalej skrót: USK w B.), wniósł o oddalenie powództw co do obydwu powódek (por. k. 20 i k. 210). Pozwany podniósł, że przyczyny wypowiedzeń zmieniających były rzeczywiste i uzasadnione. Wyjaśnił,

że obniżenie powódkom stawek wynagrodzeń zasadniczych wiązało się z koniecznością wyrównania dysproporcji płacowych między poszczególnymi pielęgniarkami szpitala, a przy tym decyzja pracodawcy w tym zakresie miała uzasadnienie ekonomiczne.

Sąd Pracy ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornie powódki rozpoczęły swoją pracę zawodową w Wojewódzkim Szpitalu (...), przy ul. (...) w B.: 1) J. M. od dnia 1 lipca 1990r., na podstawie umowy o pracę na czas nie określony (od 1 listopada 1993r.), w pełnym wymiarze czasu pracy, ostatnio na stanowisku starszej pielęgniarki; 2) M. T. od dnia 9 lipca 1996r., na podstawie umowy o pracę na czas nie określony (od 30 kwietnia 1997r.), w pełnym wymiarze czasu pracy, ostatnio na stanowisku starszej pielęgniarki (por. akta osobowe powódek).

Z dniem 1 lutego 2013r. Wojewódzki Szpital (...), przy ul. (...) w B. został przejęty w trybie art. 23⁽¹⁾ k.p. przez (...) Szpital (...) w B.. Od tego czasu powódki stały się pracownikami Oddziału Dziecięcego Obserwacyjno- Zakaźnego USK w B. mieszczącego się w dalszym ciągu przy ul. (...). Bezspornie w strukturze organizacyjnej pozwanego USK w B. mieszczą się również szpitale przy ul. (...) w B., oraz przy ul. (...).

Okolicznością bezsporną pozostawało, że po połączeniu się w/w placówek medycznych w lutym 2013r. pozwany dokonał rozeznania w zakresie poziomu wynagrodzeń zasadniczych pracowników (w tym pielęgniarek) w poszczególnych z łączących się szpitali. Ponieważ przeprowadzone analizy wykazały w ocenie pozwanego, że lekarze i pielęgniarki byłego Wojewódzkiego Szpitala (...), przy ul. (...) w B. mają wynagrodzenia zasadnicze stosunkowo wyższe w porównaniu do pracowników pozostałych szpitali, zdecydowano o ich obniżce, w drodze wypowiedzeń zmieniających. Oświadczenia tego rodzaju w maju 2013r. otrzymały również powódki: J. M. i M. T.. Powódki odwołały się od w/w wypowiedzeń do sądu pracy. Tut. Sąd prawomocnymi wyrokami w sprawach (...) i (...) uwzględnił odwołania powódek i przywrócił je do pracy w pozwanym USK w B. na poprzednich warunkach pracy i płacy, tj. sprzed 1 września 2013r. Zasadniczo w stanach faktycznych rozpoznawanych wówczas spraw zarówno sądy I, jak i II instancji zarzucały pozwanemu naruszenie art. 38 k.p., a ściślej nie powiadomienie związków zawodowych o „konkretnych kwotach”, o jakie pracodawca zamierza obniżyć wynagrodzenia zasadnicze pracowników (informacja kierowana do związków zawierała bowiem jedynie wskazanie proponowanej stawki zaszerogowania i procentowego stosunku obniżki wynagrodzenia- „nie więcej niż o 12%”) (por. uzasadnienia wyroków w sprawach- I instancja- (...) i II instancja- (...)) oraz akta osobowe powódek).

Bezspornie dnia **20 marca 2015r. i 09 kwietnia 2015r.** pozwany po raz kolejny poinformował (...) Związek Zawodowy (...) Zakładową Organizację Związkową z siedzibą w USK w B. o zamiarze złożenia powódkom wypowiedzeń zmieniających warunki pracy i płacy w zakresie obniżenia wynagrodzenia zasadniczego. Tym razem pisma kierowane do związków zawodowych zawierały dokładne określenia w zakresie wysokości proponowanych obniżek płac zasadniczych powódek i przyszłych kwoty ich wynagrodzeń: 1) w przypadku J. M. – obniżka o kwotę 154 zł , tj. z kwoty 2.390 zł do kwoty 2.236 zł (por. k. 112/B akt osobowych); 2) w przypadku M. T.- obniżka o kwotę 234 zł , tj. z kwoty 2.370 zł do kwoty 2.136 zł (por. k. 67/B akt osobowych).

Poza sporem pozostaje, że w dniach **31 marca 2015r. i 26 czerwca 2015r.** pozwany złożył powódkom oświadczenia woli w przedmiocie „wypowiedzenia wynikających z umów o pracę warunków pracy i płacy” w części dotyczącej obniżenia wysokości wynagrodzeń zasadniczych z umów o pracę: 1) w przypadku J. M. - **o kwotę 154 zł** , tj. z kwoty 2.390 zł do kwoty 2.236 zł; 2) w przypadku M. T. - **o kwotę 234 zł** , tj. z kwoty 2.370 zł do kwoty 2.136 zł, z zachowaniem trzy miesięcznego okresu wypowiedzenia, który miał upłynąć z dniem 30 czerwca 2015r. (wobec J. M.) oraz z dniem 30 września 2015r. (wobec M. T.). Pozwany wskazał, że przyczyną wypowiedzenia powódkom dotychczasowych warunków płacy jest konieczność dostosowania poziomu wynagrodzeń zasadniczych pracowników Szpitala przy ul. (...) w B. do poziomu wynagrodzeń obowiązujących w Szpitalu przy ul. (...) - (...) w B.. Zdaniem pozwanego sytuacja finansowa USK w B. nie pozwala na utrzymanie dotychczasowego poziomu wynagrodzeń powódek, ani na podniesienie wynagrodzeń pracowników Szpitala przy ul. (...) - (...) w B. do poziomu wynagrodzeń pracowników byłego Wojewódzkiego Szpitala (...), przy ul. (...) w B.. Według pozwanego, utrzymywanie

różnych poziomów wynagrodzeń stanowiłoby naruszenie zasady równego traktowania pracowników w zakresie wynagrodzenia. Po okresie wypowiedzenia, tj. od dnia 1 lipca 2015r. i odpowiednio 1 października 2015r. pozwany zaproponował powódkom następujące warunki zatrudnienia: 1) w przypadku J. M. - **wynagrodzenie zasadnicze według grupy VII- 2.236 zł brutto** (k. 113/B akt osobowych); 2) w przypadku M. T. - **wynagrodzenie zasadnicze według grupy VII- 2.136 zł brutto** (k. 70/B akt osobowych). Jako podstawę prawną pozwany wskazał „Regulamin wynagradzania USK ul. (...) - (...) z dnia 1 stycznia 2009r”. Wyjaśnił, że za podstawę obniżenia płac powódek przyjęto wynagrodzenie zasadnicze pracowników zatrudnionych na porównywalnych stanowiskach w USK ul. (...) - (...) (przy czym obniżenie nie może przekraczać 12 % dotychczasowego wynagrodzenia).

W myśl art. 45 k.p. aby możliwe było skuteczne podważenie wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nie określony należy wykazać, że wypowiedzenie to było bezprawne lub niezasadnione. W takiej sytuacji Sąd pracy - stosownie do żądania pracownika - orzeka o bezskuteczności wypowiedzenia, a jeżeli umowa uległa już rozwiązaniu - o przywróceniu pracownika do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowaniu. Zgodnie z art. 42 § 1 k.p. przepisy o wypowiedzeniu umów o pracę stosuje się odpowiednio **do wypowiedzenia wynikających z umowy warunków pracy i płacy**.

Wynikający z art. 45 § 1 k.p. wymóg zasadności wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nie określony implikował ustanowienie z mocy art. 30 § 4 k.p. obowiązku wskazania przez pracodawcę w pisemnym oświadczeniu woli przyczyny owego wypowiedzenia. Ustawodawca rozróżnia przy tym czysto formalne wskazanie przyczyny wypowiedzenia w omawianym trybie, czego dotyczy art. 30 § 4 k.p., od zasadności (prawdziwości, rzeczywistości) tej przyczyny, o czym stanowi art. 45 § 1 k.p. (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 września 1998 r., I PKN 271/98, OSNAPiUS 1999 Nr 18, poz. 577; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1999 r., I PKN 673/98, Monitor Prawniczy 1999 Nr 12, poz. 9; z dnia 19 stycznia 2000 r., I PKN 481/99, OSNAPiUS 2001 Nr 11, poz. 373; z wyrok Sądu Najwyższego dnia 18 kwietnia 2001 r., I PKN 370/00, OSNP 2003 Nr 3, poz. 65 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2003 r., I PK 16/02, OSNP 2004 Nr 14, poz. 239). Wypowiedzenie umowy o pracę (odpowiednio warunków umowy o pracę) bez wskazania przyczyny lub bez jej skonkretyzowania uważane jest za dokonane z naruszeniem prawa, a ściślej - art. 30 § 4 k.p., natomiast wypowiedzenie, które nastąpiło z dostatecznie zrozumiałym dla adresata i poddającym się weryfikacji sądowej podaniem przyczyny, lecz ta została następnie uznana za nierzeczywistą lub bezzasadną, kwalifikowane jest jako wypowiedzenie niezasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.

Nawiązując do przedstawionych wyżej rozważań prawnych i przenosząc je na grunt stanu faktycznego rozpoznawanej sprawy Sąd doszedł do przekonania, że przyczyna wypowiedzenia powódkom warunków płacy była rzeczywista. Z dołączonych do akt sprawy zestawień wynagrodzeń zasadniczych pielęgniarek zatrudnionych w USK w B. w istocie bowiem wynika, że wynagrodzenia pielęgniarek ze szpitala przy ul. (...) w B. były stosunkowo wyższe od wynagrodzeń personelu medycznego z pozostałych szpitali (por. zestawienie k. 130-143 oraz k.95-105). Zaproponowane powódkom nowe warunki płacy: 1) w przypadku J. M.- wynagrodzenie zasadnicze według grupy VII- 2.236 zł brutto; 2) w przypadku M. T. - wynagrodzenie zasadnicze według grupy VII- 2.136 zł brutto, odpowiadały przy tym kategoriom zaszeregowania i „kwotom w złotych” określonym w „Regulaminie wynagradzania USK ul. (...) - (...)z dnia 1 stycznia 2009r” i kolejnych aneksach do tego regulaminu (Starsza pielęgniarka- VII kategoria zaszeregowania i kwota wynagrodzenia zasadniczego od 1.400 do 4000 zł) (por. k. 47-91). Dodatkowo, jak wykazało postępowanie dowodowe USK w B. faktycznie znajduje się w trudnej sytuacji finansowej. W roku 2015 Szpital osiągnął stratę sięgającą kwoty rzędu kilkunastu milionów złotych (por. zeznania świadek B. K. (2), k. 226, godz. 00:21:06 oraz zeznania świadek A. K., k. 150, godz. 00:18:53 in. oraz załączniki: k. 126-127- Rachunki zysków i strat). W tym miejscu należy podkreślić, że rolą Sądu nie jest ocena celowości czy też racjonalności działań Dyrekcji USK w B. w zakresie zarządzania szpitalem, w tym wydatkowania środków finansowych. W tym kontekście jakkolwiek postępowanie dowodowe wskazywało na to, że na rosnące zadłużenie Szpitala wpływ ma głównie wydatkowanie środków finansowych na kolejne inwestycje (rozbudowę i modernizację placówki) przy niezmiennym poziomie kontraktu z NFZ (por. zeznania świadek B. K. (2), k. 226, godz. 00:21:06), tym niemniej rolą Sądu nie jest ocena celowości czy też racjonalności tego rodzaju działań pozwanego, nawet jeżeli odbywają się one kosztem kształtowania poziomu wynagrodzeń pracowników.

Zasadniczo powódki zarzucały, że wypowiedzenia zmieniające, skutkujące obniżką wysokości ich wynagrodzeń zasadniczych było nieuzasadnione. Zdaniem powódek pozwany w sposób nieuprawniony dąży do zrównania wynagrodzeń zasadniczych pielęgniarek w szpitalach przy ul. (...). Podniosły w tym zakresie, że praca pielęgniarek na Oddziałach Szpitala przy ul. (...) (w tym w Oddziale Dziecięcym Obserwacyjno- Zakaźnym) jest nieporównywalna z pracą pielęgniarek w Szpitalu przy ul. (...). Tym samym, w ocenie powódek, właściwą podstawą prawną dla wyrównania płac pielęgniarek z obu w/w placówek nie jest art. 18^{3a} in. k.p. (por. k. 13v.). Powódki podnosiły m.in., że w Szpitalu przy ul. (...), w przeciwieństwie do Szpitala przy ul. (...) brak jest Centralnej Izby Przyjęć. Każdy Oddział Szpitala przy ul. (...) ma swoją Izbę Przyjęć, co skutkuje zwiększonym nakładem pracy pielęgniarek na poszczególnych zmianach. Pielęgniarki nie raz zmuszone były do odejścia od łóżek pacjentów na Oddziałach i zajęcia się dzieckiem na Izbie Przyjęć. Dodatkowo powódki podnosiły, że ze względu na specyfikę pracy Oddziału Dziecięcego Obserwacyjno-Zakaźnego nie da się porównać do żadnego z Oddziałów Szpitala przy ul. (...). Zdaniem powódek praca z dziećmi jest bardziej uciążliwa i stresująca niż praca z dorosłymi, tak jak to ma miejsce na Oddziałach Szpitala przy ul. (...) (por. k. 32v., godz. 00:04:54 in.; k. 221-222, godz. 00:04:02 in.; k. 248v.-249, godz. 00:11:47 in.; k. 249v.-250, godz. 00:30:39 in.).

Ze stanowiskiem powódek nie sposób się zgodzić. Zeznający w sprawie świadkowie- pielęgniarki ze szpitala przy ul. (...) - potwierdzili, że w szpitalu nie funkcjonuje Centralna Izba Przyjęć, przez co każdy z Oddziałów Szpitala (w tym Oddział Dziecięcy Obserwacyjno- Zakaźny) obsługuje swoją Izbę Przyjęć. Powyższe niejednokrotnie skutkuje tym, że „w czasie dyżuru” pielęgniarka zmuszona jest odejść od łóżka pacjenta na Oddziale i świadczyć pracę na Izbie Przyjęć. Pielęgniarki podnosiły przy tym, że praca na Dziecięcym Oddziale Zakaźnym jest wyjątkowo uciążliwa, absorbująca oraz wiąże się z dużym narażeniem na czynniki zakaźne (por. zeznania świadków: J. S., k. 149v., godz. 00:05:29 in. oraz E. K., k. 227, godz. 00:51:20 in.). Sąd dał wiarę zeznaniom świadków uznając je za spójne i rzetelne. Tym niemniej zdaniem Sądu, okoliczności o których traktowały w swoich zeznaniach w/w pielęgniarki, w kontekście pozostałego zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, w żadnym razie nie przesadzają o podnoszonej przez powódki „nieporównywalności” pracy pielęgniarek na Oddziałach Szpitala przy ul. (...) (w tym w Oddziale Dziecięcym Obserwacyjno- Zakaźnym) z pracą pielęgniarek w Szpitalu przy ul. (...). Istotne w tym kontekście okazały się zeznania świadek B. P. Związku Zawodowego (...) działającego przy USK w B.. Świadek zeznała, że praca pielęgniarek w każdym z tych Szpitali jest pracą wysoko specjalistyczną, odpowiedzialną i bardzo trudną, wobec czego nie można wskazać, że gdzieś jest łatwiej albo trudniej. Według świadka praca każdej z pielęgniarek USK w B. wiąże się z ogromnym wysiłkiem zarówno fizycznym jak i psychicznym. Pielęgniarki pozostają bowiem w pogotowiu przez pełne 12 godzin dyżuru, a ze względu na małe obsady kadrowe na tym stanowisku, wykonują swoje obowiązki niemal bez przerwy. Świadek w swoich zeznaniach zaprzeczyła również jakoby w Szpitalu przy ul. (...) było większe narażenie personelu medycznego na czynniki chorobotwórcze niż w Szpitalu przy ul. (...). Wręcz przeciwnie wskazała, że w szpitalu zakaźnym pielęgniarki potencjalnie mogą się domyślać z jakiego rodzaju czynnikami chorobotwórczymi mają do czynienia, podczas gdy w Szpitalu przy ul. (...) pacjent może być „prątkujący”, a pielęgniarki mogą o tym nie wiedzieć (por. zeznania świadka k. 225v.-227, godz. 00:08:14 in.). Również zeznająca w sprawie pielęgniarka ze Szpitala przy ul. (...) - H. P. wskazywała, że nie jest w stanie określić, czy praca pielęgniarek ze szpitala przy ul. (...) jest lżejsza od pracy pielęgniarek przy ul. (...) i odwrotnie. Według świadka praca przy dorosłym, unieruchomionym pacjencie z pewnością wymaga większego wysiłku fizycznego (por. k. 248, godz. 00:02:39 in.). Dodatkowo jak wskazywała w swoich zeznaniach świadek A. K. każdy z w/w szpitali ma swoją odrębną specyfikę pracy zależną od wielu czynników: rodzaju i ilości udzielanych świadczeń, organizacji pracy itp. Różnice te jednak w żaden sposób nie przekładają się bardziej lub mniej uciążliwą pracą pielęgniarek na poszczególnych Oddziałach i Klinikach. Każda z pielęgniarek USK w B. wykonuje swoje obowiązki, a odczuwany przez nie poziom obciążenia jest rzeczą subiektywną i różni się w zależności od indywidualnej odporności na stres, intensywności i rodzaju udzielanych świadczeń, rodzaju sprzętu medycznego na których pracują itp. (por. k. 150, godz. 00:17:40 in.).

Zgodnie z art. art. 18^{3c} § 1 k.p. pracownicy mają prawo do jednakowego wynagrodzenia za jednakową pracę lub za pracę o jednakowej wartości. Wynagrodzenie, o którym mowa w § 1, obejmuje wszystkie składniki wynagrodzenia, bez względu na ich nazwę i charakter, a także inne świadczenia związane z pracą, przyznawane pracownikom w formie

pieniężnej lub w innej formie niż pieniężna (art. 18^{3c} § 2 k.p.). Pracami o jednakowej wartości są prace, których wykonywanie wymaga od pracowników porównywalnych kwalifikacji zawodowych, potwierdzonych dokumentami przewidzianymi w odrębnych przepisach lub praktyką i doświadczeniem zawodowym, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku. (art. 18^{3c} § 3 k.p.).

Sąd oczywiście zauważa, że praca pielęgniarek w poszczególnych oddziałach szpitalnych na nie zawsze będzie wymagała jednakowej odpowiedzialności czy też wysiłku. Tym niemniej występowanie pewnych oczywistych „różnic” w pracy pielęgniarek na Oddziałach Szpitala ul. (...) i Szpitala przy ul. (...) (np. opieka nad dziećmi/ opieka nad dorosłymi pacjentami czy też Izby Przyjęć na poszczególnych Oddziałach/ Centralna Izba Przyjęć) nie powoduje, że prace te są względem siebie nieporównywalne. W ocenie tut. Sądu praca wszystkich pielęgniarek zatrudnionych w pozwanym USK w B. stanowi pracę o jednakowej wartości. Sąd miał w tym względzie na uwadze, że praca powódek oraz innych pielęgniarek USK w B. wymaga porównywalnych kwalifikacji zawodowych, a także porównywalnej odpowiedzialności i wysiłku fizycznego oraz psychicznego. W konsekwencji Sąd ocenił jako uzasadnione działania pracodawcy, dążące do wyrównywania dysproporcji płacowych pielęgniarek powstałych na skutek połączenia szpitali, jakie miało miejsce w lutym 2013r. W tym miejscu Sąd zwraca uwagę na część zeznań świadek B. K. (2), w których traktuje ona w szerszym kontekście o działaniach pracodawcy zmierzających do wyrównania płac pielęgniarek. Świadek podała, że po połączeniu w trybie art. 23⁽⁽¹⁾⁾ k.p. najniższe wynagrodzenia zasadnicze miały pielęgniarki ze szpitala przy ul. (...). W obliczu powyższego pracownikom Szpitala przy ul. (...) nie obniżono wynagrodzeń (tak aby dorównać do najniższych uposażeń), tylko nieco podwyższono wynagrodzenia dla pielęgniarek Szpitala przy ul. (...) (por. k. 226v., godz. 00:48:20 in.). Powyższe okoliczności wpłynęły na pozytywną ocenę przez Sąd działań pracodawcy, który stara się wypośrodkować (uśrednić) wynagrodzenia zasadnicze pielęgniarek połączonych szpitali.

Za nietrafiony Sąd uznał również zarzut naruszenia przez pozwanego pracodawcę art. 8 k.p. Strona powodowa zarzuciła w tym względzie, że wynagrodzenie pielęgniarek jest co do zasady „niskie”, wobec czego jego obniżenie stanowi nadużycie prawa (k. 222, godz. 00:22:16 in).

W judykaturze sądów powszechnych akcentuje się, że norma art. 8 k.p. oznacza pozbawienie danego podmiotu możliwości korzystania z prawa, które mu w świetle przepisów prawa przedmiotowego przysługuje. Prowadzi to więc zawsze do osłabienia zasady pewności prawa i przełamuje domniemanie korzystania z prawa w sposób zgodny z zasadami współżycia społecznego i jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem. Z tego względu zastosowanie przez sąd konstrukcji nadużycia prawa jest dopuszczalne **tylko wyjątkowo** i musi być zgodnie z ustalonym stanowiskiem orzecznictwa i doktryny prawa, szczególnie uzasadnione. Uzasadnienie to musi wykazać, że w danej indywidualnej i konkretnej sytuacji, wyznaczone przez obowiązujące normy prawne typowe zachowanie podmiotu korzystającego ze swego prawa, jest ze względów moralnych, wyznaczających zasady współżycia społecznego, niemożliwe do zaakceptowania, ponieważ w określonych, nietypowych okolicznościach zagraża podstawowym wartościom, na których opiera się porządek społeczny i którym prawo powinno służyć (por. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 28 listopada 2013 r., III APa 22/13, LEX nr 1409107).

Z sytuacją taką nie mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Sąd oczywiście nie przeczy, że wynagrodzenia zasadnicze pielęgniarek (w tym powódek) są zbyt niskie i nieadekwatne do ciężaru i odpowiedzialności ich pracy. Tym niemniej Sąd zwraca uwagę, że w rozpoznawanej sprawie do obniżki płac powódek, w drodze wypowiedzeń zmieniających, nie doszło z powodu uznania przez pozwanego, że kwoty ich dotychczasowych wynagrodzeń zasadniczych są „co do zasady” zbyt wysokie (wygórowane). Skorzystanie przez pozwanego z przysługującego mu prawa do wypowiedzenia powódkom wynikających z ich umów o pracę warunków płacy było podyktowane zgoła odmiennymi przyczynami. Zasadniczą motywacją pozwanego w podjęciu tego rodzaju decyzji było bowiem dążenie do wyrównania płac pielęgniarek we wszystkich należących do USK w B. placówkach medycznych. Tego rodzaju zachowania podmiotu korzystającego ze swojego prawa nie sposób uznać za niemoralnego, czy też sprzecznego z zasadami współżycia społecznego, nawet przy uwzględnieniu, że dotychczasowe wynagrodzenia za pracę powódek (sprzed wypowiedzenia) nie były wysokie.

Podsumowując, w ocenie Sądu brak jest podstaw do przyjęcia, że wypowiedzenie powódkom wynikających z ich umów o pracę warunków płacy było nieuzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 k.p.

W tym stanie rzeczy Sąd orzekł jak w pkt. I i III wyroku.

Na podstawie art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powódek kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej uznając, że w okolicznościach niniejszej sprawy obciążanie powódek kosztami zastępstwa procesowego strony przeciwnej, nie byłoby uzasadnione. Przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. tut. Sąd wziął pod uwagę przede wszystkim okoliczność związaną z trudnym położeniem finansowym powódek po obniżce i tak niewysokich płac. W tym należy zaakcentować, iż zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2011 r. II CZ 68/11, sposób skorzystania z art. 102 k.p.c. jest suwerennym uprawnieniem sądu orzekającego i od oceny tego sądu zależy przesądzenie, że taki szczególnie uzasadniony wypadek nastąpił w rozpoznawanej sprawie oraz usprawiedliwia odstąpienie od obowiązku ponoszenia kosztów procesu. Ingerencja w to uprawnienie, w ramach rozpoznawania środka zaskarżenia od rozstrzygnięcia o kosztach procesu, następuje jedynie w sytuacji stwierdzenia, że dokonana ocena jest dowolna, oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw (pkt. III wyroku).

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu Sąd orzekł w oparciu. § 19 pkt. 1 i 2 w zw. z § 12 pkt. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 461). Sąd, w oparciu o § 2 pkt. 3 w/w rozporządzenia podwyższył opłatę o stawkę podatku od towarów i usług (pkt. II wyroku).